



## TEKNOLOJİ YOLUYLA YAYGIN ETKİ ÖYKÜLERİ #3

### Bir teknoloji şirketi, toplum faydası için hangi kaynaklarını paylaşabilir?

Kurumsal Sosyal Sorumluluk, sadece finansal harcama yapmayı ya da kurum çalışanlarının zamanını bağışlamayı gerektirmez. Farklı sektörlerde birikmiş bilgi ve tecrübenin topluma fayda sağlayacak şekilde mobilize edilmesi mümkün. Örneğin, bir uydu görüntüleme hizmet sağlayıcı şirketi olan DMCii, kriz zamanlarında uydu görüntülerini ihtiyaç duyan aktörlerin kullanımı için paylaşıyor.

#### PROBLEM NEYDİ?

Çekirge istilaları dünyanın birçok yerinde görülmekle birlikte en yıkıcı olanlarına Afrika'nın tarım bölgelerinde rastlanıyor. Önlem alınamaması halinde, çekirge sürüleri, mahsulleri tahrip ederek büyük tarımsal hasara ve bunun eşlik ettiği sefalet ve kıtlıklara neden olabilirler. Çekirge istilaları dünyanın birçok yerinde görülmekle birlikte en yıkıcı olanlarına Afrika'nın tarım bölgelerinde rastlanıyor.

2020 yılında, Afrika'daki bazı ülkelerde yayılan çekirge istilası, son 70 yılın en büyük felaketi olarak nitelendirildi ve Birleşmiş Milletler önlem alınmaması durumunda ciddi bir insani krizle karşı karşıya kalılabileceği uyarısını yaptı.

Türkiye'de özellikle Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinde, iklim değişikliğinden kaynaklı olarak görülen küçük çaplı bazı çekirge istilalarından dolayı, Türkiye'nin de daha büyük bir istilaya maruz kalabileceğini gündeme getiren uzmanlar da olmuştur.

#### BİLİNER TEKNOLOJİ NEYDİ?

Gözlem uyduları, Dünya yörüngesinden gözlem yapmak için tasarlanmış çevresel izleme, meteoroloji, harita hazırlama gibi kullanımlar için tasarlanmış bir yapay uydu türüdür.

Bu şekilde elde edilen görüntüler; tarım, çevre, şehircilik ve planlama, haritacılık, afet izleme, gibi çeşitli çalışmalar için kullanılabilirlerdir.

#### NASIL BİR ÇÖZÜM HALİNE GELDİ?

DMC International Imaging (DMCii), Uluslararası Uzay ve Büyük Afetler Sözleşmesi için Afet İzleme Takımı yıldızını yöneten, tamamı dolaylı olarak Airbus'a ait bir şirkettir. Şirket aynı zamanda, sözleşmeli uydu görüntüleme hizmetleri satmakta ve UK-DMC1 ve UK-DMC2 gibi uzay araçlarının operasyonlarını yönetmektedir.

2014 yılının Şubat ayında tek bir hafta içinde, DMCii uydu filosunu Birleşik Krallık'taki sel baskınları, Hindistan'daki yangınlar, Zimbabve'deki sel baskınları ve Güney Kore'deki kar konusunda görevlendirmiştir.

Resmi kriz müdahale departmanları ve ilgili BM departmanları, hasarı daha iyi değerlendirmek ve yardım çabalarını koordine etmek için bu "gökyüzündeki gözler" tarafından yakalanan görsellere erişim talep edebilmektedir.

Benzer şekilde şirket, uydu görüntülerini, Cezayir'de çekirge istilasına karşı çekirge üreme alanlarının yerlerini tahmin etmeye yardımcı olan bitki örtüsü koşullarının değerlendirilmesi için paylaşmıştır. Bu kapsamda istilanın izlenmesi ve önenebilmesi için DMCii, ilgili bölgelerin aylık görüntülerini alarak Cezayir Uzay Ajansı ile paylaşmıştır.

#### NASIL BİR ETKİ SAĞLADI?

DMCii tarafından UK-DMC2 uydusundan alınarak paylaşılan görüntüler, hava durumu verileriyle birlikte kullanılarak, istila tahminleri oluşturmuş ve sürülerin yayılmasını önlemek için uygulanacak ilaçlama planlamasına temel oluşturmuştur.

Cezayir Uzay Ajansı Uluslararası İşbirliği Direktörü, uydu görüntülerinin kullanımının;

- İstila öncesinde ve istila döneminde risk altındaki alanların belirlenmesinde ve kontrolünde yardım sağladığını,
- Risk tahmini açısından, çekirge üreme alanlarının (biyotoplar) ekolojik değerlendirmesi için yerel müdahalenin rasyonelleştirilmesi ve bu yıkıcı olgunun zararının azaltılması için önemli bir katkı olduğunu belirtmiştir.

2014 yılında kriz döneminde yaz aylarında kullanılan görüntüler daha sonraki yıllarda yaz aylarından önce sağlanmaya ve mücadele için kullanılmaya devam edilmiştir.

#### Kaynaklar:

<https://www.worldbank.org/en/topic/the-world-bank-group-and-the-desert-locust-outbreak#1>  
<https://hbr.org/2014/07/sharing-data-is-a-form-of-corporate-philanthropy>  
<https://www.10.gisafe.com/blogs/gjissusan/2013/04/09/dmc-international-imaging-used-in-locust-risk-prediction-in-africa/>  
<https://www.geospatialworld.net/news/satellite-imagery-helps-north-africa-fight-locust-plagues/>  
<http://www.dmcii.com/?p=9191>  
<https://tr.sputniknews.com/20210430/istilaci-col-cekirgesi-uyarisi-1044393985.html>